

AÇIK ÖNERİMDİR (9)!

Havacının Salgın Mücadelesinde Uçuran & Uçanlara...

Can EREL

Uçak Mühendisi

can.ereel@canerel.com.tr

Çin kaynaklı bir virusun insandan insana bulaşarak halk sağlığını tehdit eden bir salgına hazırlık konusunda 30 Ocak 2020 günü uyarı yayınlayan Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 11 Mart 2020 durumu küresel boyutta bir salgın olarak duyurdu!

11 Mart 2020 günü durum:

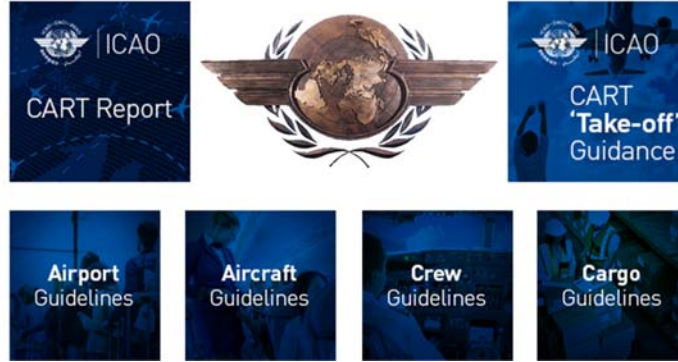
- Ayrıntısı bilinmeyen virus – COVID-19 virusu tüm dünyada için RİSK idi!
- Ama, bu riske karşı tüm dünyanın kabul ettiği bir ÇARE bilinmiyordu!

şeklinde özetlenebilirdi.

Salgından önce, bilinen insanlık tarihinde örneği görülmediği belirtilen bilinmezlik tüm dünyayı hızla sardı!

Risk ayrıntıları ile bilinmeyince sorun yapısını oluşturan parçalar ayrıştılamıyor, çözüm(ler) de bilinmezliğini koruyordu. Önlemler, geçmiş salgınlardan elde edilen deneyim ve geliştirilmiş algortmalardan esinlenerek belirlendi ve gerekmedikçe #EvdeKalınarak "Maske, Sosyal Mesafe, Hijyen" şeklinde üçlenen önlem gereklilikleri uygulanmaya başlandı...

Ancak geçen sürede, ekonomik canlanma sağlayacak şekilde toluşsal işlevlerin başlanması eğilimi havacılığa öncelik kazandırdı; önce ticari girişimler ve sonra ona uyum sağladığı anlaşılan Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) Konseyi oluşturduğu görev gücü marifeti ile,

- CART Report - [Executive Summary](#)
- [Guidance for Air Travel through the COVID-19 Public Health Crisis](#)
- ICAO CART Guidelines
 - [Airport Module](#)
 - [Aircraft Module](#)
 - [Crew Module](#)
 - [Cargo Module](#)

...üye ülkelerin, Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Uluslararası Hava Taşımacıları Birliği (IATA), Uluslararası Havalimanları Konseyi (ACI World), Sivil Hava Seyrüsefer Hizmetleri Örgütü (CANSO) ve Uluslararası Havacılık ve Uzay Sanayicileri Dernekleri Koordinasyon Konseyi (ICCAIA) dahil örgütlenmeler ve önemli havacılık endüstrisi gruplarından ile yapılan istişareler yoluyla önerilerini belirledi ve öncelikli olduğu belirlemesi ile paylaştı.

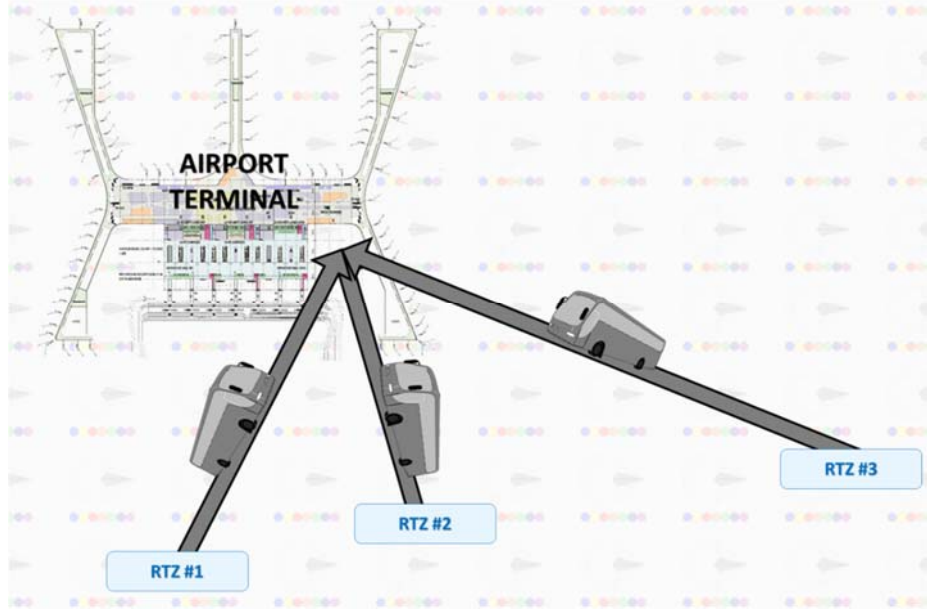

Çok şık bir sunum ve oldukça geniş bantlı bir iletişim kanalından sunulmuş olsa da, sürecin en zayıf halkası gördüğüm (hava aracı kabin içi gibi) bazı aşamalarında fizik olanakların, "Sosyal Mesafenin Korunması" gibi ilk günden beri sıkı sıkıya uyulması konusunda bireysel özen gösterilmesi gerektiği belirtilen gereklilikleri sağlamadığı ortada olunca "Eski Köye Yeni Adet" görüntüsünde "...mış gibi" yapılması tercih edilebilir beklentime çok da uyan gelişmede kabin için ile ilgili değerlendirmemi Mayıs 2020 ayının son günlerinde "**COVID-19 Mücadele Sürecinde AÇIK ÖNERİMDİR (7)! Havacının Salgın Mücadelesinde Uçmaya Hazırlanana...**" başlığı ile paylaşmıştım.

Bugün de ilgili makamların havacılığı iyileştirme (kurtarma!) amacını da açıkça beyanla paylaştıklarını da dikkate alarak uygulanan önlemlerle yolcu üzerinde uçağa ulaşma zorluğu yaratırken ona hem zaman ve hem de taşıdığı bulaş riskin önemli ölçüde avantaj sağlayabilmek için aklıma gelen bir proje taslağını paylaşmak istedim. Amacım, bu paylaşımına okuyucunun düşünce ve önerileri alıp bunlardan da yararlanarak projeyi son şekline getirebilmek...

COTER TERMibus: "COVID-19 TEmporary Remote terMInal & Service BUS"

Amaç: COVID-19 mücadele sürecinde, özellikle yolcu yoğun havaalanlarının gidiş biletli yolcusu üzerindeki bulaş riski ve ulaşım süresi artışı olasılığını minimuma indirecek geçici "**-gerekirse-test ve güvenli ara ulaştırma**" elemanını havayolculuğunda kullanılmasıdır. (Gerekli görülmesi halinde geliş yolcusu için de düzeltmelerle aynı yapıda farklı süreçlere sahip diğer bir eş proje de yapılabilir)

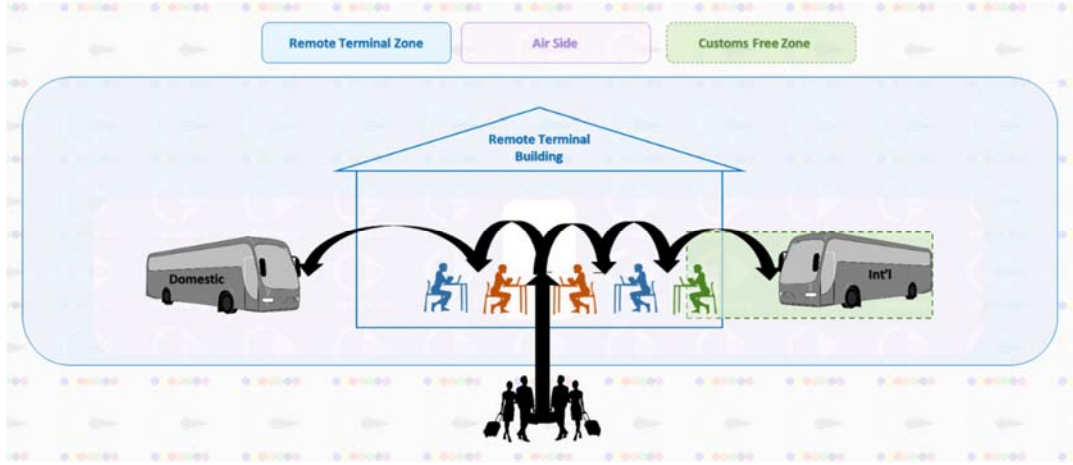

COTER TERMibus İşletimi - Temsili Gösterim

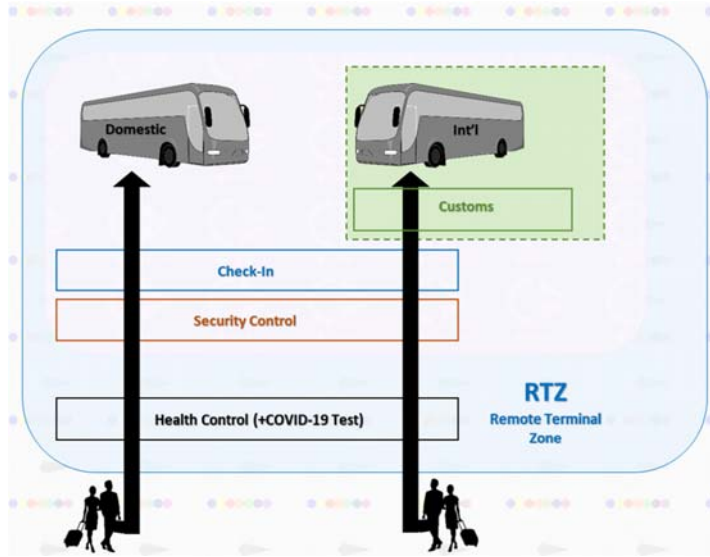
Uygulama: Özellikle yolcu yoğun havaalanlarının bulunduğu şehirlerde, havaalanı ile ilgili "Havacılık Emniyeti ve Havacılık Güvenliği", "Gümrük", "Halk Sağlığı" düzenlemeleri birebir benzeşen geçici terminallerde "Terminal Giriş - Gümrük Hattından Çıkışla Uçağa Yönelme" aşamalarının uygulanarak,

- Kara sahasında, halk sağlığı ilgili ölçüm ve önlemlerin -gerekirse test- uygulanan biletli yolcunun terminale alınıp,
- Yurtiçi yolcуда,
 - Güvenlik, check-in ve bagaj teslimi,
- Yurtdışı yolcуда,
 - Güvenlik, check-in ve bagaj teslimi, gümrükleme, işlemlerinin yapılarak hava sahasına alınması,
- "Maske, Sosyal Mesafe, Hijyen" şeklinde üçlenen önlem gereklilikleri, gümrük ve güvenlik garantisi sağlanan otobüslerle havaalanına ulaştırılması,
- Yolcuların, terminal(ler)de gümrük hattı sonarasına açılan bir noktaya indirilmesi, ve böylelikle yolcuya doğrudan uçak binış körüğüne ulaşma olanağını yaratılmasıdır.

COTER TERMİbus Yerleşimi - Temsili Gösterim

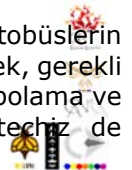

COTER TERMİbus Katmanları - Temsili Gösterim

COTER TERMİbus Otobüsleri - Temsili Gösterim

COTER TERMİbus uygulamasında havasahaları arasında yolcu ulaştırma için kullanılacak otobüslerin iç yapıları güvenlik ve yolcu sağlık verileri izleme amacı ile ilgili algılayıcılar da yerleştirilerek, gerekli güvenlik, gümrük ve işletme sistemlerini yöneten yazılımlara girdi verecek veri alma, depolama ve aktarma - hata karşılıklı iletişim- yapabilmeye yönelik donanım ve yazılımlarla teçhiz de edilebilecektir.

COTER TERMİbus Uygulması Tarafları:

Yapı ve İşletim Süreçleri İtibarı ile...

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)
- Devlet Havalimanları Genel Müdürlüğü (T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)
- Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü (T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)
- Gümrükler Genel Müdürlüğü (T.C. Ticaret Bakanlığı)
- Emniyet Genel Müdürlüğü (T.C. İçişleri Bakanlığı)
- Jandarma Genel Komutanlığı (T.C. İçişleri Bakanlığı)
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü (T.C. Sağlık Bakanlığı)
- Mülki İdare Amirliği (uygulama yeri seçilmeler)
- Havaalanı İşletmeleri Genel Müdürlükleri (uygulama yeri seçilmeler)
- Terminal İşletmeleri Genel Müdürlükleri (uygulama yeri seçilmeler)
- Yerel Yönetimler (uygulama yeri seçilmeler)

Alt yapı, Üst Yapı ve İşletme Yatırımları İtibarı ile....

- Devlet Havalimanları Genel Müdürlüğü (T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)
- Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)
- Gümrükler Genel Müdürlüğü (Ticaret Bakanlığı)
- Emniyet Genel Müdürlüğü (T.C. İçişleri Bakanlığı)
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü (T.C. Sağlık Bakanlığı)
- Havaalanı İşletmeleri Genel Müdürlükleri (uygulama yeri seçilmeler)
- Terminal İşletmeleri Genel Müdürlükleri (uygulama yeri seçilmeler)
- Yerel Yönetimler (uygulama yeri seçilmeler)

Bu yazımı da COVID-19 salgın döneminin yeniden faaliyete geçme aşamasında durumun gerektirdiğini düşündüğüm tadilatla kullanageldiğim sloganı yineliyorum:

"Yeniden Uçacağız, Akıllıca | We will Fly Again, Wisely!"

Bu vesile ile insanlığa acil şifa, hepimize güç, kuvvet ve sabır dilerim.

Kaynakça:

1. .
2. .
3. .

